

10 класс. 2 тур. Тестовые задания.
(Каждый верный ответ оценивается в 1 балл)

1. Каменный век охватывает примерно более двух миллионов лет и делится на три больших периода:

- А) Андроновской культуре, Карасуской культуре, Бегазы-дандыбаевской культуре.
- Б) Палеолит, мезолит, энеолит.
- В) Палеолит, мезолит, неолит.

2. В 1857 году по рекомендации П. Семенова-Тянь-Шанского казахский ученый Ш. Уалиханов:

- А) совершил поездку в Кашгар.
- Б) был избран в члены Русского географического общества.
- В) участвовал в военной экспедиции генерала Черняева в Южный Казахстан.

3. По словам Страбона, древнегреческого географа и историка, автора труда «География», к востоку от Каспийского моря жили:

- А) «азиатские скифы».
- Б) туры.
- В) массагеты и саки.

4. Песенное состязание акынов, одна из традиций устной народной поэзии казахов. Имеется также у кыргызов, каракалпаков и алтайцев. Это -

- А) айтыс.
- Б) кюй.
- В) жыр.

5. Первое – западное объединение кыпчаков, куда входили одиннадцать племен, в их числе: ельборили, токсоба, йетиоба, дурут и другие. Название «токсоба» означает:

- А) «четыре племени».
- Б) «семь племен».
- В) «девять племен».

6. Погребение, в котором отсутствовало тело умершего, в науке называют:

- А) катакомба.
- Б) циста.
- В) кенотаф.

7. Основной принцип административного устройства казахской степи по реформе 1867-1868 гг.:

- А) оказать положительное влияние на социально-экономическое развитие Казахстана.
- Б) неразделенность военной и гражданской властей.
- В) постепенный переход от скотоводческого хозяйства к земледельческому.

8. Автором религиозных текстов, посвященных божеству Ахурамазде, в «Авесте» является Заратуштра. Проповеди Заратуштры имеют большое значение для изучения истории, культуры жителей сакской эпохи древнего Казахстана. Здесь кочевые скотоводческие племена упоминаются под общим названием:

- А) туры.
- Б) «азиатские скифы».
- В) массагеты.

9. По археологической периодизации древнейшая история человечества делится на:

- А) палеолит, неолит, железный век.
- Б) палеолит, мезолит, неолит.
- В) кайнозойская эра, железный век.

10. Административное деление территории Среднего жуза согласно «Уставу» 1822 г.:

- А) округ, уезд, аул.
- Б) округ, область, аул.
- В) округ, волость, аул.

11. Назовите самое тяжелое последствие реформы 1867-1868 гг. для казахов:

- А) постепенный переход от скотоводческого хозяйства к земледельческому.
- Б) объявление казахских земель государственной собственностью Российской империи.
- В) присоединение к Российской империи Южного Казахстана и Семиречья.

12. Персидский поэт и путешественник, государственный деятель Насир Хосроу, житель города Мерва, территорию от Алтая до Волги назвал:

- А) Хазарской степью.
- Б) «Дешт – и – Кыпчак» (Степь кыпчаков).
- В) «Мафазат аль-гуз» (Степь огузов).

13. Эпоха постепенного таяния ледников называется:

- А) антропоцентризмом.

- Б) голоценом.
- В) плейстоценом.

14. Налог, который платили скотоводы в размере одной головы со 100 голов скота, назывался:

- А) купчур.
- Б) харадж.
- В) тагар.

15. Политическая система гуннов была сложной. Во главе государства стоял шаньюй. В китайском языке слово «шаньюй» означает дословно «самый знаменитый человек». Глава государства, шаньюй, мог быть только из рода:

- А) си люань-ди.
- Б) ашина.
- В) куньби.

16. Верование в душу и духов, будто бы влияющих на жизнь людей, животных, на предметы и явления окружающего мира – это:

- А) Фетишизм.
- Б) Тотемизм.
- В) Анимизм.

17. Автором данного описания про скифов является: «Однако каждое племя имеет свое название, наиболее известные среди них асии, пассиаки, тохары, сакаравиды. Массагеты поклоняются только Солнцу и приносят ему в жертву коня. Пешие и конные – отличные воины. В сражении выступают в золотых поясах. На коней надевают золотые узды. У них нет серебра, железа мало, очень много золота и бронзы. Земледелием не занимаются, как номады (кочевники), скифы разводят скот, промышляют рыболовством»:

- А) Геродот.
- Б) Страбон.
- В) Заратуштра.

18. В системе внутреннего управления в Золотой Орде видное место занимал административно-чиновничий аппарат, представленный служилыми людьми, а также военно-кочевой знатью. Армией и дипломатическими отношениями с другими государствами ведал:

- А) визирь.
- Б) даруга.
- В) беклербек.

19. Одними из первых тюркских племен на исторической арене были:

- А) огузы.

- Б) теле.
- В) карлуки.

20. Назовите культуру поздней бронзы:

- А) Тасмолинская.
- Б) Нуринская.
- В) Бегазы-Дандыбаевская.

10 класс. 2 айналым. Тест тапсырмалары.
(Әр сұрақтың дұрыс жауабы 1 ұпаймен бағаланады)

1. Тас ғасыры шамамен екі миллион жылға созылады және үш үлкен кезеңге бөлінеді:
 - А) Андронов мәдениеті, Қарасу мәдениеті, Беғазы-Дөңдібай мәдениеті.
 - Б) Палеолит, мезолит, энеолит.
 - В) Палеолит, мезолит, неолит.

2. 1857 жылы П.Семенов-Тянь-Шанскийдің ұсынысы бойынша қазақ ғалымы Ш.Уәлиханов:
 - А) Қашғарияға сапар жасады.
 - Б) Орыс географиялық қоғамының мүшесі болып сайланды.
 - В) генерал Черняевтің Оңтүстік Қазақстанға бағытталған әскери экспедициясына қатысты.

3. Ежелгі грек географы және тарихшысы, «География» еңбегінің авторы Страбонның айтуы бойынша, Каспий теңізінен шығысқа қарай өмір сүрген тайпа:
 - А) «азиялық скифтер».
 - Б) турлар.
 - В) массагеттер мен сақтар.

4. Ақындардың топ алдында қолма-қол суырып салып айтатын ән сайысы, қазақтардың ауызша халықтық поэзиялық жанрлардың бірі. Мұндай дәстүр қырғыз, қарақалпақ және алтайлықтарда да бар. Ол -:
 - А) айтыс.
 - Б) күй.
 - В) жыр.

5. Бірінші – қыпшақтардың батыс бірлестігінің құрамына елбөрілі, тоқсоба, йетиоба, дурут және т.б. тайпалар кірді. «Тоқсоба» дегеніміз қандай мағына береді?
 - А) «төрт тайпа».
 - Б) «жеті тайпа».
 - В) «тоғыз тайпа».

6. Ішінде адам мүрдесі жоқ жерлеу құрлысы – ғылымда аталады:
 - А) катакомба.
 - Б) циста.
 - В) кенотаф.

7. 1867-1868 жылдардағы реформалар бойынша қазақ даласының әкімшілік құрылымында ұстанған негізгі қағидасы:
 - А) Қазақстанның әлеуметтік-экономикалық дамуына оң ықпал жасау.

- Б) әскери және азаматтық билікті бөлмеу.
- В) мал шаруашылығынан егіншілікке біртіндеп көшу.

8. Авестадағы Ахурамазда құдайына арналған діни мәтіндердің авторы - Заратуштра. Заратуштра уағыздары Қазақстанның ежелгі дәуіріндегі сақ тұрғындарының тарихы мен мәдениетін зерттеу үшін үлкен маңызға ие. Мұнда көшпелі малшы тайпаларды жалпы ортақ атпен атаған:

- А) турлар.
- Б) «азиялық скифтер».
- В) массагеттер.

9. Археологиялық кезеңдеуге сәйкес, адамзат қалыптасуының ежелгі тарихы бөлінеді:

- А) палеолит, неолит, темір дәуірі.
- Б) палеолит, мезолит, неолит.
- В) кайнозой дәуірі, темір дәуірі.

10. «1822 ж. Сібір қырғыздары туралы Жарғыға» сәйкес Орта жүз территориясының әкімшілік бөлінісі:

- А) округ, уезд, ауыл.
- Б) округ, облыс, ауыл.
- В) округ, болыс, ауыл.

11. 1867-1868 жылдардағы реформаның қазақтар үшін ең ауыр салдарын атаңыз:

- А) мал шаруашылығынан егіншілікке біртіндеп көшу.
- Б) қазақ жерлерінің Ресей империясының мемлекеттік меншігі деп жариялануы.
- В) Ресей империясының құрамына Оңтүстік Қазақстан мен Жетісудың қосылуы.

12. Мерв қаласының тұрғыны, парсы ақыны және саяхатшысы, мемлекет қайраткері Насир Хосроу, Алтайдан Еділге дейінгі территориялық аумақты атаған:

- А) Хазар даласы.
- Б) «Дешті Қыпшақ» (Қыпшақтар даласы).
- В) «Мафазат аль-гуз» (Оғыз даласы).

13. Мұздықтардың біртіндеп еруі кезеңінің атауы:

- А) антропоцентризм.
- Б) голоцен.
- В) плейстоцен.

14. Мал шаруашылығымен айналысатындар 100 бас малдан бір бас мал көлемінде төлеген салық түрі:

- А) купчур.
- Б) харадж.
- В) тағар.

15. Ғұндардың саяси жүйесі күрделі болды. Мемлекет басында шанью болды. Қытай тілінде «шанью» сөзі «ең танымал адам» дегенді білдіреді. Мемлекет басшысы, шанью тек келесі тайпаның өкілі ғана бола алды:

- А) си люань-ди.
- Б) ашина.
- В) күнби.

16. Адамдарды, жануарларды, қоршаған ортаны, яғни бүкіл табиғатты жанмен, рухпен байланыстыру сенімі:

- А) Фетишизм.
- Б) Тотемизм.
- В) Анимизм.

17. «Алайда, әр тайпаның өз атауы бар, олардың ішіндегі ең танымалдары асиилер, пассиактар, тохарлар, сакаравилер. Массажеттер тек күнге табынып, оған жылқы құрбан етеді. Жаяу және аттылы адамдары - керемет жауынгерлер. Ұрыста олар алтын белбеулерде өнер көрсетеді. Аттарына алтыннан жүген тағады. Оларда күміс жоқ, темір аз, алтын мен қола көп. Олар егіншілікпен айналыспайды, көшпенділер сияқты скифтер мал бағып, балық аулауды кәсіп етеді» деп скифтер туралы мағұлмат қалдырған автор:

- А) Геродот.
- Б) Страбон.
- В) Заратуштра.

18. Алтын Ордаданың ішкі басқару жүйесінде қызмет етуші адамдар мен әскери көшпелі ақсүйектер ұсынған әкімшілік-шенеуіктік аппарат маңызды орынға ие болды. Армияны және басқа мемлекеттермен дипломатиялық қарым-қатынастарды басқарған, ең жоғарғы қызмет иесі:

- А) уәзір.
- Б) даруға.
- В) беклербек.

19. Тарихи аренаға алғаш шыққан түркі тайпаларының бірі болды:

- А) оғыздар.
- Б) телелер.
- В) қарлұқтар.

20. Қола дәуірінің соңғы кезеңіне жататын мәдениетті атаңыз:

- А) Тасмола.
- Б) Нұра.
- В) Беғазы-Дәндібай.

